

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΤΙΝΟΣ Θ. ΛΕΤΕΙΟΣ

ΠΛΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΙ ΙΟΑΝΝΙΝΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΦΙΛΟΦΟΡΙΑΣ

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΑΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ
ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

9
1912

ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΗ ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ * 1969 * RÉIMPRESSION ANASTATIQUE
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ÉDITIONS
ΒΑΣ. Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ ★ BAS. N. GRÉGORIADÈS

E.Y.D. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ ΕΠΙΤΥΧΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΤΥΧΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

ΝΕΟΣ ΚΩΔΙΞ ΤΟΥ ΧΡΟΝΙΚΟΥ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ

Περιγράφεται ἐν ἑταὶ 1910 τοὺς κώδικας τοῦ ἐν τῇ Τύρῳ Ἑλληνικοῦ ή Γρηγοριανοῦ κολλεγίου (Collegio greco), ὃν χαὶ πρότερον ἦδη τῷ 1898 εἰχον συντάξει σύντομον ἀναγραφὴν, εὗρον ἐν τῷ δπ' ἀρ. 12 ἐπὶ περγαμηνῆς κώδικι, γεγραμμένῳ τὸν εἰ' αἰῶνα καὶ περιέχοντι: ἐν ἀρχῇ δώδεκα πρόσθετα χαρτῶν φύλλα τοῦ εἰ'—εἰ' αἰῶνος, ἐν φ. 11^η κ. ἐ. τυῆμα τοῦ Χρονικοῦ Μονεμβασίας. Ως γνωστὸν, τὸ Χρονικὸν τοῦτο εἶχεν ἔκδοσιν τὸ πρώτον ἐκ τοῦ κώδικος τοῦ Ταυρίνου ὑπὲ τοῦ συντάξαντος τὸν κατάλογον τῆς αὐτόθι πανεπιστημιακῆς βιβλιοθήκης Pasini τῷ 1749². Ἐπειτα δ' ἐγὼ εὗρον ἐν Ἀγίῳ ὅρει δύο ἑτέρους κώδικας, τὸν κουτλουμουσιακὸν 220³ καὶ τὸν ιεηριτικὸν 329⁴, καὶ ἔξεδωκα τὸ Χρονικὸν ἐκ νέου τῷ 1884 κατὰ τοὺς δύο δπ' ἐμοῦ εὑρεθέντας κώδικας καὶ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Pasini ἐν τοῖς ἐμοῖς Ἰστορικοῖς μελετήμασι⁵. Κατεφάνη δ' ἐκ τῆς ἐμῆς ἔκδοσεως, ὅτι ἔχομεν πρὸ τῆς δύο διασκευᾶς, μίαν μὲν κοινὴν ἐν τῷ ταυρινεἴρῳ καὶ τῷ κουτλουμουσιακῷ κώδικι, ἑτέραν δὲ διάφορον ἐν τῷ ιεηριτικῷ ἀπογράφῳ, εὐ τὸ μὲν μέσον περιέχει χωρία ἐντελῶς λείποντα ἐν τοῖς λοιποῖς δύο κώδιξι, τὸ δὲ τέλος ἔχει διαφέρως, παραλειπομένου σχεδὸν δλου τοῦ δευτέρου τῆς εἰσεος τοῦ Χρονικοῦ οἷον εὑρηται ἐν τοῖς λοιποῖς δύο κώδιξιν.

Ο δὲ νῦν εἰς τοὺς τρεῖς γνωστοὺς κώδικας προστιθέμενος

1. Ήδη Νέας Ἑλληνοργήμανος Τόρ. Α' σ. 109.

2. Codices manuscripti bibliothecae regii Taurinensis Athenaei.

Ἐν Ταυρίνῳ. 1749 σ. 417 κ. δ.

3. Σπυρ. Π. Δάμπρου Κατάλογος τῶν ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις τοῦ Ἀγίου

Ορούς ἀλληγοριῶν κωδίκων. Ἐν Κανταβριγίᾳ τῆς Ἀγγλίας. 1895 σ. 301 ἀρ. 39.

4. Αὐτόθ. Τόρ. Β'. 1900 σ. 86 ἀρ. 136.

5. Ἰστορικὴ μελετήματα. Ἐν Ἀθήναις. 1884 σ. 97 κ. δ.

τέταρτος, ὃν χάρτην συντομίᾳσε ὄνομάζω ρωμαιϊκὸν, συμπίπτει πρὸς τὸν ταυρινεῖον καὶ τὸν κουτλουμουσιακὸν πλὴν διαφορᾶς γραφῶν ἐν τοῖς καθ' ἔναστον. 'Αλλ' ἀξίου σημειώσεως είνε κυρίως τοῦτο, ὅτι περιλαμβάνει μόνον τὸ δεύτερον ἡμίου τοῦ δλου, λείπει δὲ ἐν αὐτῷ παντελῶς σύμπασα νῆ ἀρχῆ, ἐν τῇ ἐκτίθενται τὰ κατά τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Ἀδέρων καὶ Σλάβων καὶ τὰ περὶ τῆς κτίσεως τῆς Μονεμβασίας.

'Εκδίδω δ' ἐνταῦθα τὸ μέρος τοῦτο τοῦ Χρονικοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καὶ πρότερον γνωστῶν δύο κωδίκων, τοῦ ταυρινείου (Τ) καὶ τοῦ κουτλουμουσιακοῦ (Κ) ὡς καὶ τοῦ νέου, τοῦ ρωμαικοῦ (Ρ). Παρατηρῶ δὲ, ὅτι αἱ γραφαὶ τοῦ ταυρινείου εἰναι αὗται αἱ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Pasini, ἀσύνατου οὖσης δυστυχῶς τῆς ἀντιβολῆς αὐτοῦ τοῦ κώδικος, ἐπειδὴ εὗτος συμπεριλαμβάνεται εἰς τοὺς καέντας κατὰ τὴν πυρκαϊὲν τὴν παραγαλώσασαν μέγιστον μέρος τῶν κωδίκων τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Ταυρίου, ὧν τοὺς περισσότερους ζηγραφάν οἱ κ. κ. Gaetano de Sanctis, Κάρολος Cippoletta καὶ Κάρολος Frati*.

'Ἐπι δὲ τῆς βασιλείας κύρῳ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, πατριαρχοῦντος κύρῳ Εὐστρατίου, ἐτιμήθη ἡ ἀγιωτάτη ἐπισκοπὴ Λακαδεμονίας εἰς μητρόπολιν, ἐπισκοποῦντος κύρῳ Θεοδοσίου ἐν ἦτει σφῆα'.

Μετὰ τὸ ὑποταγγήσαι τὸν ἐνταῦθα τόπον εὑδοκίᾳ θεοῦ καὶ ὑπὸ 5 τὴν χείρα τῶν κραταιῶν καὶ ἀγίων ἡμῶν αὐθεντῶν καὶ βασιλέων πρῶτος κατέλαβεν ἀρχιερεὺς ὁ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μονεμ-

* Inventario dei codici superstiti greci e latini antichi della Biblioteca Nationale di Torino su Rivista di filologia. Tēρ. ΑΑ' σ. 385 κ. 4.

1. Ἐπὶ Ρ: ἀπὸ Τ: πο μὴ γραφάντος τοῦ Α κεφαλίου Κ: καῦσ ΡΚ: κυροῦ Τ 1-2. παροιαρχοῦντος ΤΚ: παροιαρχούντος Ρ 2. καῦσ ΡΚ: κυροῦ Τ ἀγιωτάτη ΤΚ: αγιωτάτη Ρ 3. ἐπισκοποῦντος ΤΚ: ἐπισκοποῦντος Ρ

καῦσ ΡΚ: κυροῦ Τ ἔτει ΤΚ: ἔτει Ρ σφῆα' Τ: σφῆα' Κ: σφῆα' Ρ
4. ὑποταγγήσαι ΤΚ: ὑποταγγήσαι ἐνταῦθα ΡΚ: ἐνθαῦτα Τ 5. χείρα Κ: χείρα ΤΡ 6. πρώτος ΤΚ: πρώτος Ρ ἀρχιερεὺς Ρ: ὁ ἀρχιερεὺς Τ: ὁ ἀρχιερεὺς μαθ' ἂ κανόνι μέσατι πατέα γραμμάτων Κ

τασίας κύριο Γρηγόριος. Εξαρχος δὲ μη καὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ δίκαια
ἔχων πάστος Πελοποννήσου ἔχεισταντες εἰς τὸ Ἀρύκλιν Νικηφόρον
τὸν Διακήν καὶ εἰς τὴν ἐπισκοπὴν τοῦ Ἐλους τὸν κύριο Μάρκον· ἐπὶ⁵
ἔχειστον γένεσιν ἐπὶ τὴν ἀγιωτάτην μητρόπολιν Λακεδαιμονίας εἰς
σκευοφύλακα τὸν Ηρακλεουντιγόν καὶ τὸν Μαλωταράνιαν ταχελλά-
ριον καὶ γαρτοφύλακα τὸν Εὖ, ἐνιον. Μετὰ δὲ ταῦτα, προεδρεύσαντος
τῆς μητροπόλεως τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Κρήτης, ἔχειστο-
ντες καὶ αὐτὸς εἰς τὸ Ἀρύκλιν τὸν Καψοκαθάδην καὶ μετὰ τὴν τε-
λευτὴν αὐτοῦ τὸν Εὐάρεστον. Ο δὲ Βουτᾶς Γρηγόριος τὸν Εὐγένιον.
Ἐρωτηθεὶς καὶ Ἀθηνάσιος Ἱερεὺς δὲ Κοντοκότζης κληρικὸς Λακεδαι-
μονίας γηραιός πάνυ ἔξειπεν, διτὶ ἐγὼ ἔδούλευον τὸν Ἐζέρον ἐκδικο-
πον κύριο Βασιλείου τὸν Ἀνατολικὸν ἐπὶ τῇ προεδρίᾳ τοῦ Κρήτης.
Τότε δὲ τὴν καὶ δι μητροπολίτης Μονεμβασίας κύριο Νικόλαος, δεσπις
γένεταις ἐπὶ ταῖς ὑπ' αὐτὸν ἀγιωτάταις ἐπισκοπαῖς Ἐλους καὶ Μανῆς
χειροτονήσαι ἐπισκόπους, προσκαλεσάμενος σύν καὶ τὸν Κρήτης πρό-

1. κύριο Κ : κυρός Τ : λαϊκα: P γρηγόριος ΤΚ : γρηγόριος P δὲ δῆν Κ :
δῆν δὲ Τ : δῆν P 2. πελοποννήσου Κ : πελοποννήσου Τ : πελοποννήσου P
(καὶ 4). ἐχειροτόνητες ΤΚ : ἐχειροτόνητος P ἀμέμλιν Κ : ἀμέμλιν Τ :
ἀμέμλιν P νικηφόρος ΤΚ : νικηφόρος P 3. διακήν ΡΚ : διάκην Τ
Ἐλους Τ : Ἐλου Κ : ε μένοντος εἰτα κανοῦ χώρας P κύριο ΡΚ : κυρόν Τ
μάρκος ΤΚ : μάρκός P 4. ἐχειροτόνητες ΤΚ : ἐχειροτόνητος P τὴν ἀγιω-
τάτην μητροπόλεων λακεδαιμονίας ΤΚ : τῇ ἀγιωτάτῃ μροκό² λακεδαιμονίας P
5. σκευοφύλακα Τ : σκευοφύλακας P : μενοφύλακα Κ λαρασακουντιγόν Τ :
λαρασακουντιγόν Κ : μλασκουντιγόν τοῦ ἀρχῆ μ διορθωθέντος εἰς ν P μα-
λωταράνιαν Κ : μαλωταράνιαν P : μαλωταράνια Τ 5-6. σακελλάριον Κ : σακελλάριον ΡΤ
6. χαροφύλακα ΤΚ : χαροφύλακα P 7. πανιερωτάτον ΤΚ : πανιερωτα-
τον Ρ 7-8. ἐχειροτόνητες Τ : ἐχειροτόνητες Κ : ἐχειροτόνητες P 8. ἀμέ-
μλιν Κ : ἀμέμλιν Τ : ἀμέμλιντος P Καψοκαθάδην ἔγραφα : καψοκαθάδην Κ : κα-
ψοκαθάδην Τ : καψοκαθάδην P 9. Βουτᾶς ἔγραφα : βουτᾶς ΡΚ ! βούτας Τ 10. ἐρω-
τηθεὶς Τ : ἐρωτηθεὶς Κ : ἐρωτηθητεν P 11. γηραιός ἔγραφα : γηραιός P :
γηραιοῖ ΤΚ ἐξειπεν ἔγραφα : ἐξειπεν P : ἐξειπεν ΤΚ 12. κύρον Τ
ἀνατολικόν ΤΚ : ἀνατολικόν P ἐπὶ ΤΚ : ἐπὶ P προεδρία Τ : προ-
δρεία Κ : προεδρεία P τοῦ προεδρηκα : λαϊκα ΤΚΡ 13. καὶ ΡΚ : λαϊκα Τ
κύριο ΡΚ : κυρός Τ 14. ὑπ' αὐτὸν ἀγιωτάταις ἐπισκοπαῖς ΤΚ : ὑπαντῶν
ἀγιωτάταις ἐπισκοπαῖς (τῶν γραμμάτων κα διαγεγραμμένων καὶ γραφέντων πάλιν
διαθεν) P Ἐλους P : Ἐλους ΤΚ 15. χειροτονήσαι ΤΚ : χειροτονήσαις P
κορήτης ΡΚ : κορήτης Τ

εδρον Λακεδαιμονίας ἐπὶ τῷ τούτῳ χειροτονίᾳ. Ἐγένετο δὲ φιλονε-
κία μέσον αὐτῶν πᾶς ἀντιποιομένου τοῦ Μονεμβασίας τὴν ἀγωνιστήν
ἐπισκοπήν Ἀριστολέου, στε καὶ τῆς τῶν Παλαιῶν Πατρῶν μητροπόλεως
ἐγκρατής οὐ. Ἐπὶ γοῦ ταῖς φιλονεκίαις ταῦτα ἀνεφάνη ἀπὸ πολλῶν
5 μητρυμάνων, ὅτι τῇ τοις Ιακεδαιμονίας ὑπόκειται· διὸ καὶ τὴν νικῶσαν
οἱ Κρήτης ἀπέλασσεν.

Ἐγών οἱ ταπεινὸς μητροπολίτης Κρήτης καὶ πρόεδρος Λακεδαιμο-
νίας Νικηφόρος ὥκοδόμητα τὸν νχὸν τοῦ Ἅγίου μεγαλομάρτυρος Δη-
μητρίου ἀνήγειρα δὲ καὶ ἐκ βάθρων αὐτῶν μύλων εἰς τὴν Μαγού-
10 λαν καὶ ἀφύτευσα καὶ ἐλαῖωνας καὶ περιβόλιον ἐν αὐτῇ καὶ εἰς τὴν
Λεύκην ἀμπελῶνας ἐμφυτευτικῶς, ἡγόρχον δὲ καὶ τὰ σύνεγγυς τῆς
ἐκκλησίας ὁσπέτα τοῦ γχριστοφύλακος Ηὐγενίου. "Πτους, των" ἴνδι-
κτιῶνος εἰς.

Μετὰ τὸν Νικηφόρον ὄρισμῷ τοῦ Βασιλέως ἀπεστάλη πρόεδρος
15 Λακεδαιμονίας μητροπολίτης Σουγδαίας ὁ Λουκᾶς καὶ ἐπρόμεινε καμ-
πόσον καὶρὸν ἔτους γωνίαν Ἰνδικτιῶνος εἰς. Καὶ μετ' αὐτὸν ἦλθεν γνή-
σιος ἀρχιερεὺς Νεῖλος Λακεδαιμονίας καὶ ἔστησε τὴν ἐκκλησίαν ἔτους

1. τῇ PK : τὴν Τ : τούτων Τ : τοῦτον Ρ : τοῦτον Κ : χειροτονία PK :
χειροτονίας Τ 1-2. φιλοτεκία Κ : φιλοτεκία Τ : φιλοτεκίας Ρ 2. ἀντι-
ποιομένων τοῦ PK : ἀντιποιομένων τῆς Τ : ποιευμάσιας PT : ποιευμάσια Κ

3. Ἀμυκάλιου ἔγραψε : ἀμυκάλιον Τ : ἀμυκάληρ Ρ : ἀμύκειον Κ 4. ὅρ ΤΚ :
ὅρ P : ἔτι PK : ἔτι T : φιλοτεκίας ΤΚ : φιλοτεκίας Ρ : ταύτη ΤΚ : ταύτη ΡΚ

5. παρενδιῶν PK : παρενδών Τ : διετί Ρ : διετί ΡΤ : λείπει Κ
τικόσαν ἔγραψε : τικόσαν ΡΤΚ 6. ἀλέκαιρη Ρ : ἀλέκαιρη ΤΚ 8. ὥκο-
δημησα τὸ ΤΚ : ὥκοδημησα τὸ P 8-9. δημητρίου ΤΚ : δημητρίου Ρ 9. ἀνή-
γειρα Κ : ἀνήγειρα Τ : ἀνήγηρα P δὲ καὶ ΡΚ : τε Τ : αὐτῶν ΤΚ : αὐτῶν Ρ

9-10. μαγούλας ΤΚ : μαγούλα P 10. ἀρέτενος ΤΚ : ἀρέτενος Ρ

11. ἔλαιωνας Κ : ἔλαιωνας Τ : ἔλαιωνας P περιβόλιον ἔγραψε : περιβόλιον Ρ : περι-
βόλιον ΤΚ εἰς PK : λαβτα: Τ 11. ἀμπελῶνας Κ : ἀμπελῶνας Ρ : ἀμπε-
λῶνα Τ ἐμφυτευτικῶς P : ἐμφυτευτικῶς ΤΚ ἡγόρασα δὲ Κ : εγώρασα δὲ P :
ἡγόρασα τε Τ σινέγγυς Κ : σινέγκυς Τ : σινέγκυς (;) P 12. ἐκκλησίας ΤΚ :

εκκλησίας P 12-13. Αἱ λέξεις ἔτους — εἴ ἐν τέλει τῆς παραγράφου Κ : ἐν ἀρχῇ
τῆς ἐπομένης ΤΚ 12. ἔτους ΤΚ : ἔτους P 13. εἴ ἔγραψε : εἴ Κ : εἴ Τ : εἴ P

14. ὄρισμῷ ἔγραψε : ὄρισμ P : ὄρισμός ΤΚ 15. σουγδαίας PT : σουγδαίας Κ
λουκᾶς PT : λουκᾶς Κ 15-16. ἀρδομετε καμπόσον ΤΚ : ἀρδομητε καν-

πό P 16. ἥλθερ Κ : ἥλθερ P : ἥλθε Τ 17. νιλος Τ : νιλος PK ἥση-
σε Τ : ἥσησεr PK

ζω[μζ'] μηγὶ Μαζῷ ἀνέπικτιῶσς οὐ καὶ ἐκ τῶν προεόδουν αὐτῶν φωταγωγεῖν αὐτήν προσηγορίαν; καὶ διαφύλαξ τυπώσαντες ἀνάπτισθι: καθ' ἑκάστην γέμερχν εἰς πάσας τὰς διεξολογίας κανδήλας λη', ἐξ ὃν ἀκομψήτους καὶ πρόδηπτος σθεννυμένας κανδήλας θ', καὶ κηροὺς καθ' ἑκάστην γέμερχν ζ', ἐν δὲ ταῖς ἀγίαις Κυριακαῖς κηροὺς τε'. Τυποθετεῖ δὲ καὶ ἐκ τῶν δισκοποιῶν μεγάλων ἑορτῶν γίνεσθαι λαμπράς καὶ διλαρύγτας τὰς φωταφίκες ἐν τε ἀλαζίῳ καὶ κηρῷ τὰς εἴ ταύτας, τὴν τε ἄγιαν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν καὶ τὰ ἄγια Θεοφάνεια καὶ τὸ ἄγιον Πάσχα καὶ τὴν ἄγιαν κοίμησιν τῆς ὑπερχριστίας Θεοτόκου καὶ τὴν ἄγιαν ὕψωσιν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ. Ταῦτα γέμων γίνεται ἀναξιότητας;¹⁰ οὐκοπίσασα καὶ λυσιτελή, χρίνασσα ἐπόπειας καὶ ἐξέθετο. Εἰ δὲ τοῖς μετ' ὑμᾶς ἀγιωτάτοις διεσπόταις εὐκ εὐλογχα ταῦτα σύτε δίκαια δόξαι: τὸ ιρεῖτον καὶ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς κατὰ γνώμην συμφέρον οἰκονομεῖτωταν. Λογισόμεθα γάρ, θε, εἰ εὐκ ἀρεστὰ αὐτοῖς ταῦτα φανῇ, μείζονα· πάντας καὶ ἀξιεπανότερα βουλεύσονται. Εἰ δὲ λυσιτελή ταῦτα¹¹ καὶ αὐτοῖς δόξῃ, παρακαλοῦμεν καὶ στέρξαι καὶ ἐπικυρώσαι αὐτά.

1. ζω[μζ'] γραπτέον αιρεψόντες τῇ, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἅγιου Δημητρίου ἐν Μοστέχι ἴπεγγραφῇ τοῦ Millet ἡρ. XV (Ἐπεικτικόν σ. 250 σημ. 5): εἴ P : ε...κ: ε...τ προσόδων ΤΚ : προσούδων P 2. προσηγορίας ΤΚ : προσήγορες P διαφύλαξ ΤΚ : δάφνιας P 3 (καὶ 4-5). καθ' ἑκάστην Κ : πιθεκάστηρ PT εἰς πάσας τὰς ΡΚ : ἀπάσης τῆς Τ καρδίλας ΤΚ : καρδίλας P 3-4. εἰς ὅρ ἀκομψήτους ΤΚ : ἔστορ ἀκομψήτους; P 4. αβεντυμέτρα; Κ : αβέντυμέτρα; P : αβεντυρμέτρα; Τ καρδίλας ΤΚ : καρδίλας P 4 (καὶ 5). κηροῦς ΤΚ : κηροῦς P 5. ἀγίας ΤΚ : ἀγίας P ευτοῦρη ΤΚ : ευτούρη P 6. δεσποτικῶν ΡΚ : δεσποτικῶν Τ γένεσθαι ἑγραφή: γένεσθαι Ρ : γένει Κ : γένει Τ λαμπτός ΤΚ : λαμπτός; P 7. τὰς φ. ΤΚ : τα; φ. P ἢ ΤΚ : ἢ P κηροῦ ΤΚ : κηροῦ P τίρη ΤΚ : τίρη P 8. ἀγίας ΤΚ : ἀγία P + γένηρη ΤΚ : γένηρη P θεοφάνεια Κ : θεοφάνεια PT 9. πάσχα ΤΚ : πασχα P κοίμησιν ΤΚ : κοίμησι P 10. γένηροι ΤΚ : γένω^ο P ἀκαζώτης ΤΚ : ακαζιότης; P 11. ακολύθισσα ΡΚ : ακολύθισσα P Λαοτελῆ κηδύσσα ΤΚ : λυσιτελῆ κηρύσσα P ἑπέπονος Τ : ἑπέπονος P : ἑπέπονα Κ ἑξέθετο ΤΚ : ἑξαθετος P τοῖς ΤΚ : τῆς P 12. ἀγιωτάτοις ΤΚ : ἀγιωτάτοις; P οἵτε ΤΚ : οἵτε P δόξει T δόξη P : δόξα Κ 13. κηρίτον Κ : κηρίτον Τ : κηρίτον P κατὰ γνώμην Κ: καταγράφη P : γνώμην Τ 13-14. οἰκογομείτοσαν ΤΚ : οἰκογομείτοσαν P 14. λογοσόμεθα ἑγραφή: λογοσόμεθα P : λογοσόμεθα ΚΤ Πρὸ τοῦ αὐτοῦ εῖρηται: α δικαιογράμμινον P φανῇ ΤΚ : φανῇ P 14-15. μεῖζον Κ : μεῖζωνa Τ : μεῖζονa P 15. ἀξιεπανότερα ἑγραφή: ἀξιεπανότερα Ρ: ἀξιεπανότερα ΤΚ 16. ἀπικυρώσαι ΤΚ : ἀπικυρώσαι P

Ἡ εύρεσις τοῦ ὁμοιότεροῦ κάθιστάναι: δυνατήν καὶ ἀναγκαίαν τὴν ἀναθεώρησιν τῆς ἔξετάσεως τοῦ ζητήματος περὶ τῆς συστάσεως καὶ τῶν πηγῶν τοῦ Χρονικοῦ Μονεμβασίας¹. Ἐπὶ δὲ τοῦ παρόντος περιορίζομαι: εἰς τὴν παρατήρησιν, διὰ ἑκατὸν τῷ χώρᾳ τούτῳ περιλήψεως μόνου τοῦ τελευταίου μέρους τοῦ Χρονικοῦ ἀποδειχνύεται, διὰ εἰχον πληρέστατα δίκαιιαν, διε τῆς ἡδη 1884 ἐξεχώριζον τὸ μέρος τούτῳ ὡς ἀποτελοῦν θεῖον τμῆμα, ἀνερχόμενον εἰς χωριστὴν πηγήν². Ἀλλ' ἐν τῷ περὶ τοῦ τμήματος τούτου λόγῳ μὲν εἶχε διελάθει, διὰ μέρος τούτου συνέπιπτα πρὸς τὸ ἡδη τότε γνωστὸν ἐν τῷ «Ιερῷ κώδικι τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Δακεδεμονίας» ἀντίγραφον τῶν ἐν τῇ κατὰ τὴν Μυστρᾶν ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἅγίου Δημητρίου ἐπιγραφῶν, διότι εἶχεν ἐκδώσει δὲ Buchon³. Τοῦτο δ' ἐπιτυχώς διέγνω βραχὺν χρόνον μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῶν ἐμῶν Ἰστορικῶν μελετῆμάτων δὲ κ. Σ. Παναγιωτόπουλος⁴. Ἐκδοθεῖσῶν δ' ἔκτοτε⁵ ἐκ τῶν σωθέντων ἐνεπιγράφων κιβώνων τοῦ εἰρημένου ναοῦ τῶν περὶ ὧν δὲ λόγος ἐπιγραφῶν, δυνάμεθα νῦν νὰ πάραπέμπωμεν εἰς τὰς ἐκδόσεις αὐτῶν⁶, ὡς δρθῶς ἐπράξεν δὲ κ. Βέης, δεστις ἄλλως

1 Τοιαύτην σερβολήγην παρέσχεν δὲ κ. Νίκος Βέης («Τὸ περὶ τῆς κτίσεως τῆς Μονεμβασίας Χρονικόν, αἱ πηγὴ καὶ ἡ ιστορικὴ σημαντικότητα: αὗτοῦ» ἐν τῷ Βούλαντει: Τόμ. Α' 1909, σ. 87 κ. ἄ.), ἀπαντλεῖσθαι μὲν κατ' ἐπέκτασιν τὰ ἡδη δέ τοι ὁμοιογεγράμμένα ἐν τοῖς Ἰστορικοῖς μελετήμασι: καὶ τῷ Νέῳ Ἑλληνομυθισμῷ: Τόμ. Δ' (1908) σ. 164 κ. ἄ., 356 κ. ἄ. ὡς καὶ τὰ παρατηρηθέντα διότι τοῦ κ. Σ. Παναγιωτόπουλου («Κρίσεις ἐπὶ τῶν Ἰστορικῶν μελετῆμάτων τοῦ κ. Σπ. Η. Λάζαρου» ἐν τῷ Εθνοράϊδ: «Ετ. Β', 1885, σ. 80 κ. ἄ.»), προσθίσθαι δὲ καὶ ἴκανα θεῖα. Ο κ. Βέης ἀπενέλαβε καὶ τὴν ἐκδοσιν τοῦ Χρονικοῦ κατὰ τὴν ὅπερ ὁμοιότερην ἐν τοῖς Ἰστορικοῖς μελετήμασι: μετά τενναν διερθύσεων καὶ τῆς ἀπαντρώσεως: τυπογραφικῶν τινῶν παραρράματων.

2 Ιστορικὰ μελετῆμάτα σ. 118.

3 Recherches historiques de la Principauté française de Morée.
Ἐν Μαρσίο: 1845 σ. LXXVII κ. ἄ. Πρελ. σ. LVII κ. ἄ.

4 «Ετ» ἀγ. σ. 81.

5 Κ. Ζηρούς ἐν Ἀθηναῖς Τόμ. Γ' (1891) σ. 433 κ. ἄ. καὶ ἐν τοῖς Συμμετοῖς Ἀθηναῖς: 1892 σ. 24, 26, 27 κ. ἄ.). — G. Millet ἐν Bulletin de Correspondance hellénique Τόμ. Γ' (1899) καὶ ἐν διηρ. Extrait σ. 122 ἀρ. XIII, σ. 123 ἀρ. XIV, σ. 124 ἀρ. XV.

ούδένα ποιεῖται: λόγον παρὰ τοῦ πρώτου εύροντος τὴν εἰρημένην πηγὴν τοῦ μέρους τούτου του Χρονικοῦ κ. Παναγιωτοπούλου¹. Όμοιώς ἔσται αλλαμβάνει δὲ κ. Βέης τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ παρατηρηθέντα περὶ τοῦ ὑπὸ ἁμοῦ πληρυμελοῦς δρισμοῦ τοῦ δεκάτου τρίτου αἰώνος τελευτῶντος ώς χρόνου συντάξεως τοῦ δευτέρου μέρους του Χρονικοῦ² χωρὶς νὰ μηγμονεύῃ αὗτοῦ.

1 Ἐνθ' ἀν. σ. 91 κ. 4.

2 Παναγιωτόπουλος Ἐνθ' ἀν. σ. 81. — Βέης Ἐνθ' ἀν. σ. 98.